

Arşivden Dijital Ekranı: TFA Sayfalarında Yaşayan Efsaneler

**Anastasiia Zherdieva
Çiğdem Kara**

Arşivden Dijital Ekranı: TFA sayfalarında yaşayan efsaneler Sergisi katalogu

**Bu sergi, Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince desteklenmiştir.
Proje numarası: SBA-2025-4116**

Sevgili dostlar,
“Arşivden Dijital Ekranı: TFA Sayfalarında Yaşayan Efsaneler”
sergimizin katalogunda sizleri ağırlamaktan mutluluk duyuyoruz!

Bu sergi, Ankara Üniversitesi SBA-2025-4116 numaralı bilimsel araştırma projesinin sonuçları ışığında hazırlanmıştır. Projede, kült bir dergi olan Türk Folklor Araştırmaları'nın ilk 30 yılında yayınlanan efsaneler analiz edilmektedir.

2025-2026 öğretim yılı boyunca, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Halkbilimi Bölümü öğrencilerine, bu efsane metinleriyle ilgili yaratıcı ve bilimsel ödevler verilmiştir. Katalogda sadece sergi için yapılmış tasarımlardan bazılarının yer aldığını belirtmek istiyoruz. Bu eserler, farklı tekniklerle (suluboya, mürekkep, yapay zekâ kullanımı) yapılmıştır.

Değerli öğrencilerimizin bu sergi için yaptıkları her bir tasarım, sadece bir ders ödevi değil, yaratıcı arayış, ilham ve azimli çalışmanın sonucudur. Mesleğe duyulan samimi ilgi, akademik bilgilerle birleşerek her bir katılımcının kendini form, renk ve kompozisyon yoluyla ifade etmesini sağlamıştır.

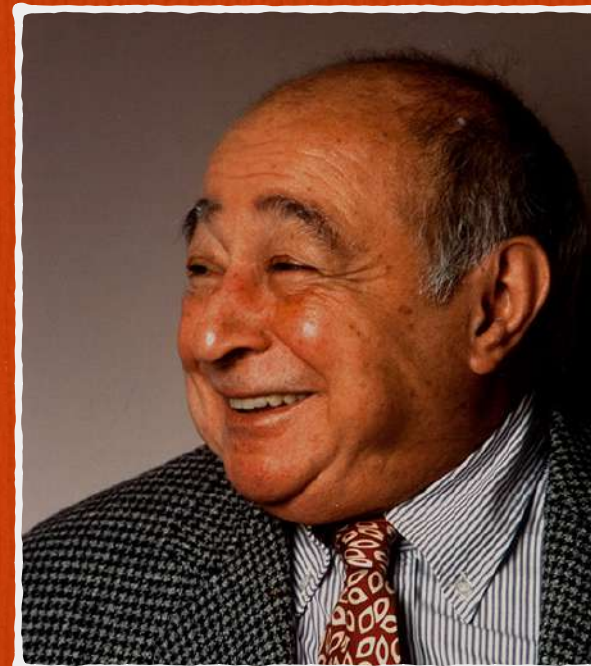
Serginin düzenlenmesine ve bu katalogun hazırlanmasına katkıda bulunan herkese teşekkür ederiz.

Yaratıcılarına yeni başarılar, izleyicilere ise keyifli bir sergi diliyoruz!

Efsaneleri anlatan halkbilimciler

Veysel Karani Ören

Halkbilimi Bölümü, 3. Sınıf

Beşiktaşı, Kasımpaşı, Cibali ve Ayakapıya Dair Rivayetler

TFA, 1950 S. 15

**Mustafa Emre Özdemir
Halkbilimi, 4. Sınıf**

Karacaoğlan ve Karacakız Efsanesi

TFA, 1963, S.170

Atayla Güçlü Tankuç
Halkbilimi Bölümü, 3. Sınıf

Malatya Efsaneleri: Gelin Kayası

TFA, 1973, S.283

Buse Nur Şahin
Halkbilimi Bölümü, 3 sınıf

Yozgat'ta Gelinkayalar Efsanesi

TFA, 1960, S.127

Ümmühan Sertkaya
Halkbilimi Bölümü, 4 Sınıf

Ağrı Dağı Efsanesi

TFA, 1970, S. 248

Semanur Balcı
Halkbilimi Bölümü, 4. Sınıf

Ağrı Dağı Efsaneleri

TFA, 1965, S. 193

Ejder Aslan
Halkbilimi Bölümü, 4. Sınıf

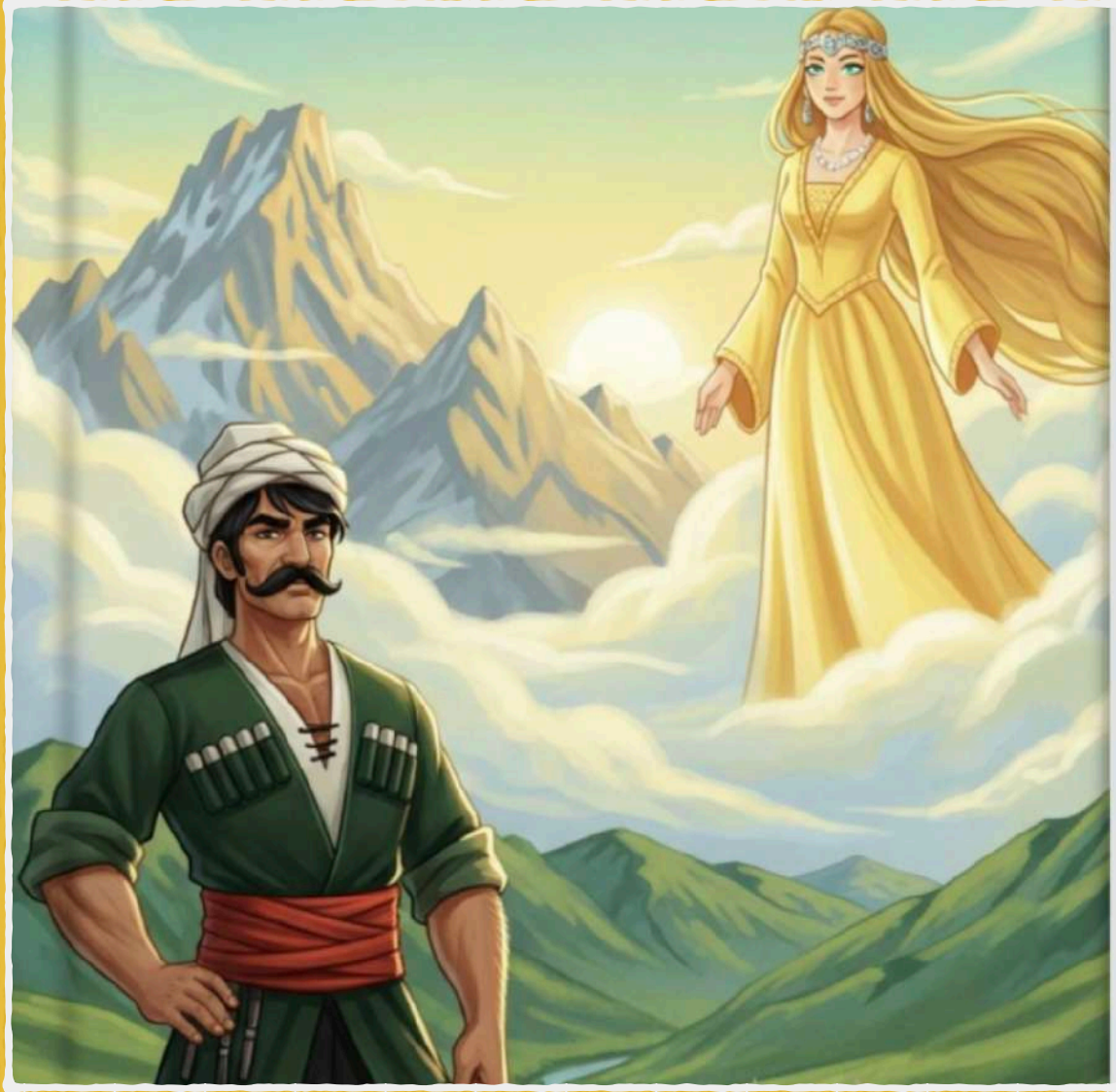
Kazdağı'nda Sarıkız

TFA, 1958, S. 112

Ayşe Betül Çivioğlu
Halkbilimi Bölümü, 3. Sınıf

Kaz Dağı'nda Sarı Kız

TFA, 1959, S. 118

Gölbahar Ommadova
Halkbilimi Bölümü, 4. Sınıf

Denizli Adının Doğuş Efsanesi

TFA, 1977, S.337

Avni Can Yavuz
Halkbilimi Bölümü, 4. Sınıf

Konya'da Tavus Baba Efsanesi
TFA, 1954, S.54

Selama Acarlı
Halkbilimi Bölümü, 4. Sınıf

Vaktiyle her Süleyman'dan
içeri bir Hazreti Süleyman varmış...
"mührü Süleyman" ile dağa taş hükmeder,
kurda kuşa sözü geçermiş.

Bir gün sağ vezirine: "Bu yerleri nasıl görüyorsun?" diye sorar.
Sağ vezir: "Güzellikleri görüp duyacak, derleyip koklayacak
biri olmadıktan sonra neye yarar?" deyince,
Hazreti Süleyman bu söze mührünü basar.

Sonra sol vezirine: "Bu güzelliklerden üstün
bir güzellik daha var mı?" diye sorar.
Sol vezir: "Var sultanım! İnsan sesi, gül yanak,
gözyaşı, ay ile bahsedip gün ile doğmak gibi
güzellikler vardır." deyip kesince,
Hazreti Süleyman bu söze de
mührünü basar.

"Bu yerlerin bir 'insan' eksiği var.
İmdi şu yaylaları yurt edinelim...
Bir saray yaptıralım, köşkü beraber;
içinde bahçesi, suyu beraber...
Bu saraya Belkıs'ın tahtını kuralım;
köşkün anahtarı bende kalsın!"

Perilerden biri niyetini
okuyup anlatır:
"Ya Süleyman; 'Can kavmi'
derler bir kavim burada bir
şehir kurmuştu ama 'Cin kavmi'
bu şehre göz koymuştu.
Bin yıl dövuştüler...
Tufan erişip sular altında
kaldı şehir!"

Su perileri sulara dalar;
göleri boşaltıp
can şehrini ortaya çıkarırlar.

Dağ perileri dağlara tırmanır,
mermer taş, mermer direk getirip
sarayı kurarlar, köşkü beraber,
bahçesi, suyu beraber.

Kuşun kanadıyla her yana haber gönderir;
cümle ela gözlüleri buyur eder.
Ela gözlüler gelip şehre yerleşir;
Belkıs Sultan da varıp
tahtına kurulur.

Cennet burası!

Cennet
Bursa!

Sağ vezir: "Cennet burası!" der;
sol vezirin kulağı ağırmış:
"Cennet Bursa!" anlamış.
O gün bu gün, bu şehrin
adı "Bursa" kalır.

BURSA

Hazreti Süleyman yılda bir kez
felekten bir gün çalıp Bursa'ya gelir;
Belkıs Sultan'la murat alıp
murat verir.

Bir gün ikisi de bu dünyadan göçüp gider,
ama gel zaman git zaman,
Bursa, Bursa olarak kalır.

Cennet Bursa Efsanesi

TFA, 1952, S. 30

Aysun Şebnem Uğraşkan
Halkbilimi Bölümü, 4. Sınıf

Diyarbakır'dan Beş Efsane

TFA, 1974, S. 302

Çiğdem Sezgin
Halkbilimi Bölümü, 3. Sınıf

Yedi Uyurlar
TFA, 1970, S. 350

Şahin Çetin
Halkbilimi Bölümü, 2. Sınıf

Sergiye katılanlar:

Atayla Güçlü Tanku

Avni Can Yavuz

Aysun Şebnem Uğraşkan

Ayşe Betül Çivioğlu

Buse Nur Şahin

Çiğdem Sezgin

Ejder Aslan

Gölbahar Ommadova

Mustafa Emre Özdemir

Selma Acarlı

Semanur Balcı

Ummahan Sertkaya

Veysel Karani Ören

Şahin Çetin

